

1 Johdanto

Tietotilinpäätös täydentää lakisääteistä tilinpäätöksiin ja toimintakertomuksiin kuuluvaa raportointia. Vapaaehtoisella ja avoimella tietotilinpäätöksellä raportoidaan organisaation sidosryhmille tietojen käsittelyä koskevista keskeisistä asioista ja on lisäksi organisaation sisäisen tarkastelun tuloksena syntyvä raportti sekä kuvaa hyvän tietojenkäsittelytavan noudattamista.

2 Tietotilinpäätös

Tämä dokumentti sisältää kootusti tiedot Espoon mielenterveysyhdistys EMY ry:ssä tapahtuvasta henkilötietojen käsittelystä ja tietojen käsittelyyn liittyvästä varautumisesta. Rekisterinpitäjän on toteutettava asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, joilla varmistetaan, että oletusarvoisesti käsitellään vain kunkin erityisen tarkoituksen kannalta tarpeellisia henkilötietoja. Tämä velvollisuus koskee kerättyjen henkilötietojen määriä, käsittelyn laajuutta, säilytysaikaa ja saatavilla oloa. Näiden toimenpiteiden avulla on varmistettava etenkin se, että henkilötietoja oletusarvoisesti ei saateta rajoittamattoman henkilömäärän saataville ilman luonnollisen henkilön myötävaikutusta.

2.1 Henkilötietojen käsittelyssä noudatettavat periaatteet

Tietosuoja perustuu lakiin, käytänteisiin ja hyviin tapoihin. Tietosuojassa on kyse luonnollisten henkilöiden rekisteröityjen tietojen suojelemisesta oikeudellisia säännöksiä noudattavin periaattein ja toimintakäytännöin. Tietoturva sen sijaan perustuu teknisiin ja organisatorisiin ratkaisuihin, joilla rekisteröidyn oikeudet toteutetaan. Tietoturvasta puhuttaessa tarkoitetaan usein myös tietosuojan käytänteitä.

Espoon mielenterveysyhdistyksen henkilötietoja sisältävät rekisteriselosteet perustuvat EU:n tietosuoja-asetuksen vaatimuksiin ja sitä kautta yksityisyyden suojan toteuttamisena ja ylläpitona. Rekisterinpitäjän vastuut ovat olennainen osa hyvää tietojenkäsittelytapaa ja hyvää tiedonhallintatapaa, ja näistä on huolehdittava EU:n tietosuoja-asetuksen ja Suomessa toukokuussa 2018 voimaan tulevan tietosuojalain mukaisesti koko tiedon elinkaaren ajan tietojen keräämisestä niiden hävittämiseen tai arkistointiin saakka.

2.2 Tietotilinpäätöksen tietovarannot

Espoon mielenterveysyhdistys EMY ry:n hallussa olevat tietovarannot on kartoitettu marraskuussa 2017 henkilötietoihin liittyvien riskien tunnistamiseksi ja riskeihin varautumiseksi. Tietovarannot koostuvat pääasiassa rekisteritiedoista, joita EMY ry käyttää toiminnanohjauksessaan. Rekisteriselosteiden laatimisen yhteydessä määritettiin kunkin rekisterin tietojen luokitukset, henkilötietojen käsittelyn perusteet sekä rekisteröidyn ja rekisterinpitäjän oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttaminen.

3 Rekisteröidyn oikeudet ja tietojärjestelmän tietoturva

EU:n tietosuoja-asetus antaa rekisteröidyille uusia oikeuksia ja asettaa rekisterinpitäjälle velvoitteita. Rekisteröidyn oikeudet ovat: tietojen keräämisestä, tietojen lähteestä ja toimenpiteistä ilmoittaminen¹, rekisteröidyn mahdollisuus tarkastaa omat tietonsa², henkilötietojen käsittelyn rajoittaminen³, suoramarkkinointikielto⁴, profiloinnin ja automatisoitujen päätösten kieltäminen⁵, tietojen siirtäminen järjestelmästä toiseen⁶ ja tietojen poistaminen ('oikeus tulla unohdetuksi')⁷

3.1 Rekisteröidyn ja rekisterinpitäjän oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttaminen

Henkilötietojen käsittelyyn ei tarvita rekisteröidyn henkilön erillistä suostumusta, koska Espoon mielenterveysyhdistys EMY ry:ssä henkilötietojen käsittelyn peruste on rekisteröidyn henkilön ja rekisterinpitäjän oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttaminen.

Jokaiselle henkilötietoja sisältävälle rekisterille on laadittu käsittelysäännöt ja käyttöoikeudet. Näiden toimenpiteiden avulla on varmistettu etenkin se, että henkilötietoja oletusarvoisesti ei saateta rajoittamattoman henkilömäärän saataville ilman luonnollisen henkilön myötävaikutusta.

Rekisterinpitäjä, Espoon mielenterveysyhdistys EMY ry, ei luovuta rekisterissä olevia henkilötietoja ulkopuolisille, paitsi rekisteröidyn ja rekisterinpitäjän oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttamisen tai Suomen viranomaistoimien niin edellyttäessä. Rekisterinpitäjä ei siirrä rekisterissä olevia henkilötietoja EU:n tai ETA:n ulkopuolelle, paitsi rekisteröidyn ja rekisterinpitäjän oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttamisen tai Suomen viranomaistoimien niin edellyttäessä.

Espoon mielenterveysyhdistys EMY ry ei toteuta toiminnassaan rekisteröityjen tiedoilla suoramarkkinointia, henkilöprofilointia tai automatisoitua päätöksentekoa. Rekisteröity voi vaatia kirjallisesti itseään koskevien tietojen tarkistamista, muuttamista, poistamista tai siirtämistä, kaikkien rekisteröidyn ja rekisterinpitäjän oikeuksien ja velvollisuuksien toteuduttua. Tiedot voidaan merkitä arkistoiduksi/ ei-aktiiviseksi jo tätä ennen. Poistettuja tietoja ei arkistoida.

3.2 Tietojärjestelmän tietoturva

Espoon mielenterveysyhdistyksen tietojärjestelmä ja rekisterien tekninen tietoturva on selvitetty rekisteriselosteiden laadinnan yhteydessä tehdyllä riskiarvioinnilla. Tietojärjestelmän tietokannat, tietokoneet ja muut laitteet on suojattu asianmukaisilla tietoturvaprofiileilla, tietoturvaohjelmistoilla, palomuuriratkaisuilla ja muilla luotettavilla suojausmenetelmillä. Tietojärjestelmän laitteet tarkistetaan, huolletaan ja päivitetään säännöllisesti. Poistettavien laitteiden kiintolevyt rikotaan lukukelvottomiksi ja toimitetaan sähkö- ja elektroniikkalaitteiden (SER) kierrätykseen.

¹ artikla 12 ('läpinäkyvä informointi') ja artikkelat 13-14

² artikla 15-16

³ artikla 18

⁴ nykyinen käytäntö: artikla 21 'vastustamisoikeus'

⁵ artikla 22

⁶ artikla 20, 'data portability'

⁷ artikla 17

4 Henkilötietojen käsittelyn ylläpito ja kehittäminen

Espoon mielenterveysyhdistyksessä säännöllisesti toteutettavassa tietosuoja-arvioinnissa tunnistetaan nykytilanteen analysoinnin kautta ilmeneviä kehittämistarpeita sekä niihin liittyvää seurantaa ja raportointia. Kehittämistoimenpiteet voivat liittyä esimerkiksi itse tiedon laatuun tai tietojenkäsittelyn prosessiin. Kehittämistoimenpiteet voivat liittyä myös uuden teknologian käyttöönottoon ja valmiuteen ottaa käyttöön uusia työvälineitä.

Espoon mielenterveysyhdistyksessä laaditut rekisteriselosteet ja sisäänrakennettu tietosuojaprosessi auditoidaan vuosittain ja sen perusteella tehdään tarvittaessa korjaavat toimenpiteet tai parannukset prosessiin ja ohjeistuksiin. EMY ry:n henkilöstö on koulutettu ja ohjeistettu henkilörekisterien tietosuoja- ja tietoturvakäytäntöjen toimenpiteisiin. Lisäksi uuden työntekijän aloittaessa tai kun työntekijän rooli vaihtuu, opastetaan työntekijät EMY ry:n tietosuojakäytänteisiin.